

Dosarul nr. 3r-36/22
2-20033781-01-3r-01022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. V. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

DECIZIE

16 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Aliona Miron

examinând recursul depus de Igor Pruteanu

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a lui Igor Pruteanu împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova cu privire la anularea refuzului și obligarea furnizării informației

împotriva încheierii din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Igor Pruteanu împotriva hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a depus în termen legal motivarea cererii de apel

constată:

La 9 martie 2020, Igor Pruteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova cu privire la anularea refuzului și obligarea furnizării informației.

Prin hotărârea din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Igor Pruteanu.

La 17 august 2021, prin intermediul oficiului poștal, Igor Pruteanu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate și emiterea unei decizii noi de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Igor Pruteanu împotriva hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a depus în termen legal motivarea cererii de apel.

La 17 ianuarie 2022, Igor Pruteanu a depus recurs împotriva încheierii din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea recursului, anularea integrală a încheierii instanței de apel și adoptarea unei noi încheieri, prin care să fie repus în termenul legal de apel și în termenul legal de prezentare a motivării apelului, cu trimiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău spre judecare în fond a apelului.

În motivarea recursului a invocat că la 21 iulie 2021, a primit dispozitivul hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

În conformitate cu art. 226 alin. (2) Cod administrativ, la 21 - 23 iulie 2021, a depus o cerere de motivare a hotărârii, însă, deoarece până la expirarea termenului de apel de 30 de zile, instanța nu a eliberat hotărârea motivată, pentru a nu omite acest termen, la 17 august 2021, a depus cerere de apel nemotivată.

A menționat că în scopul obținerii posibilității de a depune o cerere suplimentară de apel motivat, a avut necesitatea stringentă de a face cunoștință cu dosarul respectiv.

Astfel, în orele de audiență s-a adresa la cancelaria Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani cu solicitarea de a face cunoștință cu dosarul, dar a fost informat că dosarul a fost expediat la Curtea de Apel Chișinău.

Totodată, a precizat că în cancelaria Curții de Apel Chișinău a fost informat că dosarul nu poate fi eliberat la cunoștință din motiv că încă nu a fost numit spre examinare, fiindu-i explicat că la numirea cauzei spre examinare, instanța de apel îl va notifica despre obligația de a înlătura neajunsul de prezentare a apelului motivat, prin acordarea unui termen prevăzut de art. 365¹ alin. (2), 368 alin. (1) CPC.

La 18 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Igor Pruteanu a depus cerere de recurs concretizată împotriva încheierii din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care la fel a solicitat repunerea în termen a recursului, admiterea recursului, anularea integrală a încheierii instanței de apel și adoptarea unei noi încheieri, prin care să fie repus în termenul legal de apel și în termenul legal de prezentare a motivării apelului, cu trimiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău spre judecare în fond a apelului.

La 4 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice, Inspectoratul de Stat al Muncii a depus referință la recursul depus de Igor Pruteanu, solicitând respingerea recursului.

La 11 februarie 2022, Igor Pruteanu a depus o cerere, prin care a solicitat repunerea în termenul de prezentare a cererii suplimentare de apel motivat, în conformitate cu art. 65 Cod administrativ, menționând că din cauza stării de sănătate și deoarece în perioada octombrie - decembrie 2021, fiind supus diferitor investigații și proceduri medicale, a fost în imposibilitate de a se prezenta la Curtea de Apel Chișinău.

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea

contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Din materialele dosarului rezultă că încheierea recurată a fost notificată recurentului, prin intermediul oficiului poștal, la 4 ianuarie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 7 vol. II).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 17 ianuarie 2022, în termenul legal.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inoportună invitarea părților la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul împotriva încheierii contestate urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

Din materialele dosarului rezultă că la 17 august 2021, prin intermediul oficiului poștal, Igor Pruteanu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate și emiterea unei decizii noi de admitere a cererii de chemare în judecată. Totodată, apelantul a menționat că, deoarece până în prezent Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani nu i-a eliberat hotărârea solicitată, nu are posibilitate să depună cerere de apel motivată (f. d. 229-230 vol. I).

Se mai constată că prin încheierea din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Igor Pruteanu împotriva hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a depus în termen legal motivarea cererii de apel (f. d. 4-5 vol. II).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată ca justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de declarare a apelului inadmisibil.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În același timp, potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Cu referire la normele legale enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că hotărârea motivată din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani a fost notificată lui Igor Pruteanu, prin intermediul oficiului poștal, la 28 octombrie 2021, fapt ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 247 vol. I).

Respectiv, termenul de prezentare a motivării apelului, prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a început să curgă la data de 29 octombrie 2021, ziua imediat următoare celei în care Igor Pruteanu a recepționat copia hotărârii motivate din 20 iulie 2021 a primei instanțe și a expirat la 27 noiembrie 2021.

Dat fiind faptul că data de 27 noiembrie 2021 a fost zi de sâmbătă, iar data de 28 noiembrie 2021 – zi de duminică, prin urmare zile nelucrătoare, ultima zi de prezentare a motivării apelului se constată a fi data de 29 noiembrie 2021, ca următoarea zi lucrătoare.

Cu toate acestea, Igor Pruteanu nu a prezentat în termenul prevăzut de lege motivarea apelului la Curtea de Apel Chișinău, cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, fiind anexată doar la prezenta cerere de recurs (f. d. 14-22 vol. II).

Conform art. 237 alin. (1) Cod administrativ, prevederile art. 65 alin. (1) - (3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Conform art. 65 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Cu referire la solicitarea din cererea depusă de recurentul Igor Pruteanu la Curtea Supremă de Justiție la 11 februarie 2022, de repunere în termenul de prezentare a motivării apelului, având în vedere normele legale menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție o consideră, la etapa dată, inadmisibilă, deoarece o astfel de cerere urma a fi depusă la instanța de apel care este competentă de a o examina.

În același timp, instanța de recurs notează că lipsit de temei argumentul recurentului invocat în cererea de recurs în sensul că în scopul obținerii posibilității de a depune o cerere suplimentară de apel motivat, a avut necesitatea stringentă de a face cunoștință cu dosarul respectiv, însă din cauza stării de sănătate și deoarece în perioada octombrie - decembrie 2021, fiind supus diferitor investigații și

proceduri medicale, a fost în imposibilitate de a se prezenta la Curtea de Apel Chișinău.

Și asta deoarece, termenul de prezentare a motivării apelului, potrivit prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ, curge din momentul notificării hotărârii motivate a primei instanțe, la caz a hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, care a fost recepționată de Igor Pruteanu la 28 octombrie 2021, astfel fiindu-i aduse la cunoștință motivele soluției adoptate de instanța de judecată.

Mai cu seamă că acesta, în situația înrăutățirii stării de sănătate și necesității efectuării investigațiilor medicale, nu a fost lipsit de posibilitatea de a angaja un reprezentant, conform prevederilor legale, pentru reprezentarea intereselor sale în instanța de judecată, inclusiv și îndeplinirea actului procedural în termen, or instanței nu au fost prezentate probe ce ar indica aflarea lui într-o veritabilă imposibilitate de a efectua careva acțiuni, odată cu înrăutățirea stării de sănătate.

În acest context se va nota că, Igor Pruteanu, fiind conștient că la 17 august 2021 a depus apel preventiv împotriva hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și în situația în care a recepționat copia hotărârii motivate la 28 octombrie 2021, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională, cât și CtEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a motivării apelului.

Această obligație rezultă și din dispozițiile art. 24 alin. (1) Cod administrativ, care indică că participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

La caz, însă, se stabilește lipsa de valorificare diligentă de către Igor Pruteanu a drepturilor sale procedurale, fapt ce nu poate fi imputat instanței de judecată.

Pe cale de consecință, respectivele constatări resping ca fiind neîntemeiat și argumentul recurentului invocat în cererea de recurs precum că în cancelaria Curții de Apel Chișinău a fost informat că dosarul nu poate fi eliberat la cunoștință din motiv că încă nu a fost numit spre examinare, fiindu-i explicat că la numirea cauzei spre examinare, instanța de apel îl va notifica despre obligația de a înlătura neajunsul de prezentare a apelului motivat, prin acordarea unui termen prevăzut de art. 365¹ alin. (2), 368 alin. (1) CPC.

Distinct de cele menționate mai sus, se atestă legalitatea încheierii din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Igor Pruteanu împotriva hotărârii din 20 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a depus în termen legal motivarea cererii de apel.

În această ordine de idei se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spania], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de Igor Pruteanu.

Se menține încheierea din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a lui Igor

Pruteanu împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii și Ministerului Sănătății,
Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova cu privire la anularea refuzului
și obligarea furnizării informației.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Ala Cobăneanu

Nina Vascan

Aliona Miron